

CELKOVÉ OHODNOCENÍ DOSAVADNÍ PRÁCE A PŘEDLOŽENÉ DISERTACE P. MGR. LADISLAVA VARADZINA, VYBRANÉ PROBLÉMY Z ARCHEOLOGIE RANÉHO STŘEDOVĚKU: HRNČÍŘSTVÍ A PROBLEMATIKA HRADŮ V CENTRÁLNÍ ČÁSTI STŘEDNÍCH ČECH, MÍSTO NEUVEDENO 2010, 251 S., 81. OBR., 11 TAB., 7 GRAFŮ (OBRAZOVÁ DOKUMENTACE JE U KAŽDÉ KAPITOLY ČÍSLOVANÁ ZVLÁŠŤ), ANGLICKÝ A ČESKÝ SOUHRN A ABSTRAKT.

Pan Mgr. Ladislav Varadzin, narozen 25. 7. 1977, studoval v letech 1996-2002 na Filozofické fakultě UK v Praze obor „pravěká a raně středověká archeologie“ a obor „egyptologie“. Od roku 2002 absolvoval na téže fakultě doktorské studium oboru „pravěká a středověká archeologie“. Od roku 2002 je odborným pracovníkem Archeologického ústavu AV ČR v Praze. Jako zaměstnanec tohoto ústavu uskutečnil řadu záchranných a zjišťovacích archeologických výzkumů ve středních Čechách (např. v Praze – Vyšehradě, Vrbně u Mělníka, Stochově, Slaném aj.). Je autorem dvaceti publikovaných studií (z toho je deset se spoluúčástí dalších autorů). O výsledcích své práce referoval na řadě konferencí a to doma i v cizině (v Polsku, Německu, Norsku a Slovinsku). Je též autorem několika recenzí a referátů o domácí i zahraniční odborné literatuře. Jmenovaný je též řešitelem či spoluřešitelem několika grantových projektů (GA ČR, GA AV ČR, GA MK České republiky, GA UK Praha).

Předložená doktorská disertace (u které jsem byl sice školitelem, avšak měl jsem možnost seznámit se až s hotovým textem) se dotýká dvou okruhů otázek. V první se autor zabývá keramikou jakožto historickým pramenem k řešení některých (především) ekonomických otázek, ve druhé potom sleduje problém historické interpretace raně středověkých hradišť ve středních Čechách. První dvě kapitoly vycházejí z nového materiálu získaného archeologickým výzkumem ve Staré Boleslavi. Jeho analýsou vytvořil autor 7 keramických tříd, u kterých se snaží určit místo jejich původu. Takto získané závěry jsou velmi zajímavé. Zpočátku na Staré Boleslavi převládá dovoz keramického zboží, později stoupá význam místní produkce. Důležité informace poskytují nádoby s identickými značkami na dnech. Těmto značkám věnuje potom autor druhou kapitolu své práce. Se svými poznatky měl autor možnost seznámit odbornou veřejnost již na stránkách Archeologických rozhledů. Konečně třetí kapitola se v disertaci zabývá archeologickými doklady hrnčířské výroby v 6. a 13. století ve východní části střední Evropy. Autor tu sleduje archeologické nálezy hrnčířských dílen a potom s vlastní výrobou spojené otázky

jako je velikost produkce těchto dílen, rozsah distribučního okruhu či problém tržní směny těchto výrobků.

Druhým tématickým okruhem řešeným v disertaci je vývoj a historický význam raně středověkých hradišť ve středních Čechách. Autor poukazem na keramiku s kalichovitými okraji vyskytující se v libušínských hradbách datuje vznik tohoto objektu do doby Boleslava I. Tím se snaží opravit mou koncepci vývoje přemyslovské domény. K tomu pouze dodávám, že výskyt vzpomínané keramiky na Libušíně není novým poznatkem, publikovali ji již ve své studii o Libušíně Kabát a Váňa. V práci postrádám jakoukoli zmínku (či diskusi) o tom, že uvedené datování zmíněné keramiky není všemi badateli přijímáno. Vzhledem k tomu, že průzkum libušínských hradeb byl prováděn před více než půlstoletím je nutné opatrně posuzovat otázku, odkud tato keramika s kalichovitou profilací z hradby pochází a jak se tam dostala (archeologicky a nepřímo i historicky je totiž doložena nejméně trojí fáze oprav tamějších hradeb). Historické úvahy, kterými autor doplnil svůj výklad, budou podle mého názoru potřebovat korekce.

Vzhledem k tomu, že jsem neměl možnost jako školitel výrazněji se podílet na vzniku této práce a s ohledem na skutečnost, že její část diskutuje s mým pojetím tzv. přemyslovské domény, ponechávám rozhodnutí o odborné úrovni práce na obou oponentech. Po formální stránce obsahuje práce řadu chyb nikoliv však závažných. Za nevhodné považuji převzetí (někdy dokonce doslovné) některých částí Varadzinovy magisterské práce do předložené práce doktorské.

Praha, 2. června 2010

Prof. PhDr. Jiří Sláma, CSc.